

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการพยาบาลโดยใช้เทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดโดยไม่ใช้ยา ต่อพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระหว่างการคลอด ระยะเวลาคลอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของผู้คลอดครรภ์แรก กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์และคลอดที่ สถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี ระหว่างเดือน มีนาคม-เมษายน 2541 จำนวน 30 คน โดยได้ทำการทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นการศึกษาแบบสองกลุ่มวัดครั้งเดียว (The posttest - Only Design with Nonequivalent Group) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเกี่ยวกับการคลอด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระหว่างคลอด ระยะเวลาคลอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอด

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระหว่างคลอด
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาคลอด
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเกี่ยวกับการคลอดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ ลักษณะอาชีพ การวางแผนการตั้งครรภ์ การ
 มาตรฐานการตรวจครรภ์ การได้รับยากระตุ้นการหดตัวของมดลูก การแตกของถุงน้ำคร่ำ
 น้ำหนักของทารกแรกเกิด เพศของทารกกับความคาดหวัง

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
<u>อายุ (ปี)</u>		
18 - 22	11	11
23 - 27	4	4
<u>ลักษณะอาชีพ</u>		
ใช้แรงงาน	4	4
ไม่ใช้แรงงาน	11	11
<u>การวางแผนการตั้งครรภ์</u>		
มีการวางแผน	14	13
ไม่มีการวางแผน	1	2
<u>การมาตรฐานการตรวจครรภ์ (ครั้ง)</u>		
1 - 5	3	7
6 - 10	10	7
11 - 15	2	1
<u>การได้รับยากระตุ้น</u>		
<u>การหดตัวของมดลูก</u>		
ได้รับ	10	10
ไม่ได้รับ	5	5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
การแตกของถุงน้ำคร่ำ		
เจาะถุงน้ำ	7	6
แตกเอง	2	7
ถุงน้ำรั่ว	6	2
น้ำหนักทารกแรกเกิด (กรัม)		
2500 - 3000	7	7
3001 - 3500	7	6
3501 - 4000	1	2
เพศของทารกกับความคาดหวัง		
ตรงกับความคาดหวัง	12	9
ไม่ตรงกับความคาดหวัง	3	6

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 18 - 22 ปี มากที่สุด จำนวน 11 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม รองลงมา มีอายุระหว่าง 23 - 27 ปี จำนวน 4 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม

ลักษณะอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะอาชีพไม่ใช่แรงงาน จำนวน 11 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม และลักษณะอาชีพใช้แรงงาน จำนวน 4 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม

การวางแผนการตั้งครรภ์ พบว่า กลุ่มทดลองมีการวางแผนการตั้งครรภ์ จำนวน 14 คน ไม่ได้วางแผนการตั้งครรภ์เพียง 1 คน ส่วนกลุ่มควบคุมมีการวางแผนการตั้งครรภ์จำนวน 13 คน และไม่ได้วางแผนการตั้งครรภ์ จำนวน 2 คน

การมาตรวจครรภ์ พบว่า กลุ่มทดลองมาตรวจครรภ์ 6-10 ครั้ง มีมากที่สุด จำนวน 10 คน รองลงมาได้แก่ 1-5 ครั้ง จำนวน 3 คน และ 11-15 ครั้ง จำนวน 2 คน กลุ่มควบคุมมาตรวจครรภ์ 1-5 ครั้ง และ 6 - 10 ครั้ง จำนวน 7 คน เท่ากัน และ 11-15 ครั้ง จำนวน 1 คน

การได้รับยากระตุ้นการหดตัวของมดลูก พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับยามีจำนวน 10 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม ไม่ได้รับยาจำนวน 5 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม

การแตกของถุงน้ำคร่ำ พบว่า กลุ่มทดลองได้รับการเจาะถุงน้ำคร่ำ จำนวน 7 คน รองลงมาได้แก่ถุงน้ำรั่ว จำนวน 6 คน และแตกเอง จำนวน 2 คน ส่วนกลุ่มควบคุมถุงน้ำแตกเองมากที่สุด จำนวน 7 คน รองลงมาได้แก่ได้รับการเจาะถุงน้ำ จำนวน 6 คน และถุงน้ำรั่ว จำนวน 2 คน

น้ำหนักทารกแรกเกิด พบว่า กลุ่มทดลองน้ำหนักทารกแรกเกิด ระหว่าง 2500-3000 และ 3001-3500 กรัม มีมากที่สุด จำนวน 7 คน เท่ากัน รองลงมาคือน้ำหนักระหว่าง 3501-4000 กรัม จำนวน 1 คน ส่วนกลุ่มควบคุมน้ำหนักทารกแรกเกิด ระหว่าง 2500 - 3000 กรัม มีมากที่สุด จำนวน 7 คน รองลงมาได้แก่ น้ำหนักระหว่าง 3001 - 3500 กรัม จำนวน 6 คน และ 3501-4000 กรัม จำนวน 2 คน

เพศของทารกกับความคาดหวัง พบว่า กลุ่มทดลองได้เพศทารกตรงกับความคาดหวัง จำนวน 12 คน ไม่ตรงกับความคาดหวัง จำนวน 3 คน ส่วนกลุ่มควบคุมได้เพศทารกตรงกับความคาดหวัง จำนวน 9 คน และไม่ตรงกับความคาดหวังจำนวน 6 คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด ระยะเวลาคอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอด

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	พิสัย	X	SD	t
กลุ่มทดลอง	6.21 - 9.01	8.19	0.69	4.46 *
กลุ่มควบคุม	5.41 - 8.45	6.72	0.97	

* $p < .05$ $df = 14$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของกลุ่มทดลองอยู่ระหว่าง 6.21 - 9.01 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 8.19 ส่วนในกลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 5.41 - 8.45 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 6.72 เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมาเปรียบเทียบกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาคลอด

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระยะเวลาคลอดระยะที่หนึ่ง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาคลอด (ชม.)	\bar{X}	SD	t
กลุ่มทดลอง	6.66 - 12.00	8.20	1.39	.95
กลุ่มควบคุม	6.33 - 10.30	7.77	1.05	

df = 14

จากตารางที่ 4 พบว่า ระยะเวลาคลอดระยะที่หนึ่งของกลุ่มทดลองอยู่ระหว่าง 6.66-12.00 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.20 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมระยะเวลาคลอดอยู่ระหว่าง 6.33-10.30 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.77 ชั่วโมง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันพบว่าระยะเวลาคลอดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพบว่าระยะเวลาคลอดระยะที่หนึ่งของกลุ่มควบคุมสั้นกว่าระยะเวลาคลอดของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระยะเวลาตลอดระยะที่สอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาตลอด (ชม.)	\bar{X}	SD	t
กลุ่มทดลอง	0.26 - 0.91	0.54	.21	.27
กลุ่มควบคุม	0.23 - 0.95	0.52	.20	

df = 14

จากตารางที่ 5 พบว่า ระยะเวลาตลอดระยะที่สองของกลุ่มทดลองอยู่ระหว่าง 0.26-0.91 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมระยะเวลาตลอดอยู่ระหว่าง 0.23-0.95 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.52 ชั่วโมง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันพบว่าระยะเวลาตลอดระยะที่สองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าระยะเวลาตลอดระยะที่สองของกลุ่มควบคุมสั้นกว่าระยะเวลาตลอดของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระยะเวลาตลอด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วงระยะเวลาตลอด (ชม.)	\bar{X}	SD	t
กลุ่มทดลอง	7.10 - 12.66	8.73	1.44	0.94
กลุ่มควบคุม	6.76 - 11.14	8.29	1.54	

df = 14

จากตารางที่ 5 พบว่า ระยะเวลาตลอดของกลุ่มทดลองอยู่ระหว่าง 7.10-12.66 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.73 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมระยะเวลาตลอดอยู่ระหว่าง 6.76-11.14 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 ชั่วโมง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันพบว่าระยะเวลาตลอดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพบว่าระยะเวลาตลอดของกลุ่มควบคุมสั้นกว่าระยะเวลาตลอดของกลุ่มทดลอง

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอด

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอด ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ช่วงคะแนน	X	SD	t
กลุ่มทดลอง	106 - 158	127.27	16.21	3.11*
กลุ่มควบคุม	95 - 141	110.60	12.91	

* $p < .05$ $df = 14$

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของกลุ่มทดลองอยู่ระหว่าง 106-158 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 127.27 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนอยู่ระหว่าง 95-141 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 110.60 เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมาเปรียบเทียบกันพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05